



روس‌ها عالم بزرگ تبریزی را در روز عاشورا به دار آویختند

سه ساعت و نیم به غروب مانده لشکر کفار یا قشون تسار [تزار] حضرت آقای مظلوم را با هفت نفر دیگر اشخاص ذیل، در میدان مشق حاضر با چند نفر از روس‌های ظاهرمسلمان ...

سه ساعت و نیم به غروب مانده لشکر کفار یا قشون تسار [تزار] حضرت آقای مظلوم را با هفت نفر دیگر اشخاص ذیل، در میدان مشق حاضر با چند نفر از روس‌های ظاهرمسلمان بر عمل قتل و اعدام این اشخاص آقا شیخ سلیم، میرزا ابوالقاسم ضیاءالعلماء با خالویش محمدقلی خان، صادق الملک، پسران علی مسیو ۲ نفر، (و) مشهدی ابراهیم نام خیاط مباشرت و اقدام نمودند... انا لله و انا الیه راجعون. این شهدای وطن شب شام غریبان را تا سحر سر دار بودند.

سرویس تاریخ «انتخاب»: روز دوشنبه که یوم عاشورا بود، مطابق دهم جدی [دی] شمسی ۱۲۹۰ تنگوزئیل [سال خوک] و اول ژانویه ۱۹۱۲ که اول سال فرنگیان است حضرات معظم لها با سه چهار نفر از فامیل خودشان در دولت منزل حضرت آقا [ثقه الاسلام] اجتماع، بالاخره اتفاقاً رای دادند که از زبان خان قیزی، نامادری حضرت آقا، شرحی به امپراطور روس مخابره نمایند.

یک ساعت بعد از ظهر تلگراف مزبور به تلگراف خانه کمپانی داده شد. سه ساعت و نیم به غروب مانده لشکر کفار یا قشون تسار [تزار] حضرت آقای مظلوم را با هفت نفر دیگر اشخاص ذیل، در میدان مشق حاضر با چند نفر از روس‌های ظاهرمسلمان بر عمل قتل و اعدام این اشخاص آقا شیخ سلیم، میرزا ابوالقاسم ضیاءالعلماء با خالویش محمدقلی خان، صادق الملک، پسران علی مسیو ۲ نفر، (و) مشهدی ابراهیم نام خیاط مباشرت و اقدام نمودند.

حضرت آقای شهید در آن موقع تجدید وضو کرده نماز ظهر را موافق شرع انور مقدس، اقتصاراً دو رکعت به نیت نماز خوف، ولی از فشار مباشرین نامسلمان خاتمه داده نشد. در موقعی که از در باغ شمال تا دم پل قاری و اطراف سربازخانه و توپخانه و میدان مشق و پشت های سربازخانه از قشون مملو از چهار جانب میدان و پشت بام‌ها صاحب منصبان و توپچیان با توپ های کوهی و مسلسل حاضر فرمان بودند. (معلوم است که روس‌ها منتظر وقوع حادثه بودند). آن بزرگوار را بعد از ادا نماز به پای دار آورده...

انا لله و انا الیه راجعون. این شهدای وطن شب شام غریبان را تا سحر سر دار بودند.

منبع: یادداشت های میرزا اسدالله ضمیری ملازم خاص ثقه الاسلام شهید، به کوشش برادران شکوهی، تبریز: ابن سینا، چاپ اول، بی تا، صص ۷۶ و ۷۷.